

Verslag 40^e vergadering Berichtgeversraad CBS

Datum : 4 december 2024
Tijd : 9:30-11:00 uur
Locatie : online via Zoom

Aanwezig: Jan Meerman (vz.), Hugo van Campen, Richard Maaskant, Robert Mul, Inge Puijk, Maarten van der Vlugt, Laurens de Vrijer, Hank Hermans, Susan Oudshoorn, Marleen Verbruggen, Leanne Houben (not.), Anita Vaasen en Fred Wentink (beiden agendapunt 2).

Afwezig: Jos Kleiboer, Gijs Bosch en Ramona van den Bosch.

1. Aftrap en welkom

De voorzitter heet iedereen welkom.

2. Rondje: wat hebben de leden van de BGR de afgelopen tijd vernomen over het CBS?

Brief van EZ van het actieprogramma:

De voorzitter licht toe: Minister Beljaars vindt regeldrukreductie erg belangrijk, en gaat een actieprogramma starten. Dit actieprogramma wordt binnenkort openbaar gemaakt. Een aantal leden van de BGR hebben het conceptplan al ingezien. Er heerst de nodige verbazing over het aandeel CBS in het plan: een volledige pagina tekst. Maar de tekst beschrijft vooral wat het CBS doet op het gebied van regeldrukreductie, d.w.z. minder uitvragen en anders uitvragen. De Minister eindigt met: 'Ik ga met het CBS in gesprek om te horen waar nog verbeteringen mogelijk zijn'. Dit is positief. Echter het aandeel CBS in het plan staat niet in verhouding tot de regeldruk die het CBS veroorzaakt, in vergelijking met andere instanties, die niet concreet of slecht heel miniem in het actieprogramma zijn vermeld.

De regeldruk van het CBS moeten we absoluut niet bagatelliseren, echter de urgentie zou bij andere overheidsinstanties moeten liggen.

Aan de leden van de Berichtgeversraad wordt gevraagd hoe ze de regeldruk van het CBS ervaren. Reacties zijn als volgt:

- Ik herken dat. Voor mijn branche zit de regeldruk vooral in de Wet poortwachter. De enquêtes van het CBS zijn niet in verhouding met de andere regeldruk die een bedrijf krijgt.
- Het aandeel CBS in het actieplan verbaast me een beetje. We krijgen van een flink aantal ministeries verantwoordings- en controle regels om te rapporteren. De uitvraag van het CBS valt in het niet bij andere uitvragen van ministeries.
- De reacties die we krijgen vanuit onze achterban zijn er, maar zijn beperkt. Ondernemers ervaren irritatie als ze meerdere vragenlijsten krijgen, maar het is niet in de top 5. Er is echter wel beeldvorming in de hoofden.
- Het is inderdaad beeldvorming, maar het CBS kan wel iets doen aan de toonzetting. Het CBS zou scherp naar de tekst moeten kijken of het niet vriendelijker kan. Echter dat is een zijopmerking.

- Ik herken me helemaal in het verhaal van de regeldruk. Ik kreeg laatst een vragenlijst, maar het lijkt als een verrassing te komen. Je weet ook niet wanneer je wordt overgeslagen, in positieve zin. Qua beeldvorming en verwachtingsmanagement mag het CBS wat verbeteren.
- Om me heen hoor ik mensen zuchten en kreunen over andere regels. Zoals het nu in het actieplan staat geeft het een vertekend beeld. De irritatie is er wel, maar er zijn grotere dingen om over te mopperen. Komt dat doordat de BGR al zoveel heeft bereikt bij het CBS, of is de regeldruk van andere instanties meer geworden?
- Vooral de regeldruk van SZW is hoog. Het CBS is echt op zoek naar verbetermogelijkheden.
- We moeten kritisch naar het CBS kijken, maar wel in perspectief blijven zien.
- Vanuit de sector hebben we de mogelijkheid om secundaire prijsopgaven te ontwikkelen o.b.v. CBS data. Bedrijven hebben hier voordeel van vanwege de indexering van contracten. We kunnen begeleiding bieden bij het invullen ervan. Als we duidelijk maken waarom het CBS gegevens uitvraagt, dan neemt de irritatiegraad af.
- De toon waarop het CBS vraagt is belangrijk. En daar waar het CBS uitlegt, leidt dat tot meer begrip.

Reacties CBS:

- Dank voor de opmerkingen. De regeldruk van het CBS wordt niet minder omdat het ergens anders erger is. Daarom ook is onze insteek om zo min mogelijk uit te vragen. Gebruik van administratieve bronnen staat voorop. Maar vergelijk het met een leraar die belooft minder huiswerk gaat geven. Stel dat hij de ene helft van de klas gewoon huiswerk geeft, en de andere helft geen huiswerk meer. De regeldruk is daarmee gehalveerd, maar dat beeld zal niet worden gedeeld met dat deel van de klas dat nog steeds huiswerk krijgt. Daarom werken we ook hard om het voor de bedrijven zo makkelijk mogelijk te maken.

N.B. Het actieprogramma is 9 december openbaar gemaakt via deze [link](#).

Overige onderwerpen:

- Aanwezig geweest op het Ondernemerschapssymposium 2024 bij CBS in Den Haag. Inhoudelijk interessante sessies en daarnaast goed voor het netwerk.
- Ik ben lid van de klankbordgroep van de COEN en in die hoedanigheid heb ik veelvuldig (en goed) contact een aantal van jullie CBS-collega's. In de klankbordgroep zijn ook vertegenwoordigd EIB en MKB NL.
- In het verlengde hiervan lid van Conjunctuurplatform, een initiatief van MKB NL, met altijd een stevige plek voor CBS/COEN. Hierbij aanwezig behalve COEN-partners ook een aantal vertegenwoordigers van brancheorganisaties, banken en uitvoeringsorganisaties.
- Regelmatig komen vragen uit diverse hoeken over de aanstaande aanpassingen SBI-codering. Vragen komen van ondernemers, ondernemersorganisaties, maar komen ook aan de orde in gesprekken over pensioen en CAO. Voor zover ik kan beoordelen loopt de samenwerking tussen CBS en KVK op dit onderwerp prima.
- Het CBS heeft veel goede informatie beschikbaar over de woningmarkt, en woon- en werkomgeving.

3. Mededelingen (CBS)

- Het bestuursreglement is geactualiseerd. Zie de [link](#) voor alle details.
- Onze datasite [Statline](#) wordt herziend. Voor API-gebruikers volgt een apart communicatietraject. Wie API gebruiker is, kan dat alvast aan de secretaris van de BGR doorgeven.

4. Realisatie Bedrijf Centraal (Anita Vaasen, Hank Hermans, Susan Oudshoorn, Leanne Houben)

Als vervolg op de visie, de Customer Journey en het MKB indicatoren onderzoek is het CBS gestart met het programma Realisatie Bedrijf Centraal. Voor dit programma zijn de volgende drie paden geprioriteerd:

- Pad 1: Automatisering: herontwerp aanleveren van data vanuit lange termijn perspectief
- Pad 2: Gemak voor bedrijven: Doorontwikkelen van het huidige aanleveren & quick wins
- Pad 3: Verbeteren beleving van het aanleveren van data.

Aan de leden van de Berichtgeversraad wordt gevraagd te reflecteren op het programma.

Reflectie op het programma door de leden van de BGR:

- Duidelijk verhaal. Met dit programma zet het CBS mooie merkbare stappen. Ook mooi compact.
- Wat betreft de inrichtingsjaarrekeningen: realiseer wel dat deze een stuk minder gedetailleerd zijn dan de volledige financiële administratie.
- Zorg dat de portalen van de CBS Enquêtekalender wel worden gebruikt. Het nodigt niet uit, als je losse portalen moet gebruiken.
- Is het mogelijk om in het portal pushmeldingen te geven?
- Het CBS streeft naar Merkbaar Makkelijker, heeft het CBS al een idee hoe dit aan de bedrijven is terug te koppelen?
- De Belastingdienst stelt ook de ondernemer centraal, maar ondernemer is veel blijer als hij zijn financiële gegevens meteen kan doorgeven aan een intermediair. Ik zou graag willen dat jullie rekening houden met een derde partij. De dienstverlener is ook blij als hij het makkelijker krijgt.
- Het is een heel mooi verhaal, maar feit is dat de ondernemer het niet zo ervaart. Hoe krijg je dit verhaal bij de ondernemer? De perceptie blijft dat het CBS nog steeds gezien wordt als een lastpost. Hoe kun je die beleving bij de ondernemer veranderen?
- Als je zo die ambities hebt, wat wordt het meest lastige onderdeel? Wat zijn je valkuilen? Waar moet je veel energie in steken om te voorkomen dat het mis gaat.
- We doen het aanbod om vanuit de BGR een kort filmpje te maken, waarin we verschillende uitspraken doen. Tendens zou dan moeten zijn: Het CBS is goed bezig met het verlagen van de lastendruk, maar...
- Op welke manier kunnen we in dit programma de samenwerking met de brancheverenigingen realiseren?
- Het lijkt me verstandig om door de brancheverenigingen te laten checken of het taalniveau juist is, en brancheverenigingen kunnen als intermediair optreden. Als een branchevereniging iets zegt, dan klinkt dat anders dan dat het CBS iets zegt.

Reflectie door CBS:

- Het klopt dat de inrichtingsjaarrekeningen minder gedetailleerd zijn dan de volledige financiële administratie. We onderzoeken ook of de auditfiles een geschikte databron is

- Suggesties Portal: die nemen we graag mee, en komen we op terug. We hebben een flinke stap gezet met de enquêtekalender. We gaan dit op een goede manier doen, zodat het landt bij bedrijven. De uitnodiging die we nu versturen om een onderzoek in te vullen leidt naar het portal, en dan kun je ook mogelijkheden benutten om de communicatie vanuit het portal te verbeteren, bijvoorbeeld via pushberichtjes.
- Om het bedrijf centraal te zetten is de financieel dienstverlener voor het CBS een belangrijke factor. Het is een hele mooie suggestie om de intermediairs goed te betrekken, net als de softwareleveranciers.
- Er is een flinke weg te gaan tussen de ambitie van het CBS en de perceptie van bedrijven. Laten we ons dat realiseren, en zorgen dat we de juiste stappen blijven zetten richting bedrijven.
- Moeilijkste onderdeel van het programma is dat bedrijven de data op een andere manier in hun administratie hebben staan, dan dat het CBS de data gebruikt voor de statistiekproductie. We willen uitgaan van de administratie van het bedrijf. Dit betekent dat we aan de voorkant de taal van het bedrijf gaan spreken, en dat intern gaan doorvertalen naar hoe het CBS dat ziet.
- We maken graag gebruik van het aanbod om een filmpje te maken.
- We zijn intern nog gesprekken aan het voeren hoe we met de brancheverenigingen kunnen samenwerken. Als daar genoeg over bekend is, hopen we op jullie hulp. We willen jullie in ieder geval vroeg in het traject raadplegen.
- Heel fijn om in de communicatie samen op te trekken. CBS-ers zijn heel analytisch. Ondernemers zijn praktisch ingesteld. Door al eerder in het traject het gesprek aan te gaan met de brancheverenigingen maak je je het jezelf een stuk makkelijker.

5. Handhaving

In april 2021 heeft het CBS de Berichtgeversraad de laatste keer geïnformeerd over de implementatie van het CBS-handhavingsbeleid. Die implementatie is gestart in 2019 en gaat nu naar een voltooiing. Inmiddels is ook het [CBS-handhavingsbeleid](#) geactualiseerd. Als ultimatum remedium zet het CBS waar nodig zijn handhavingsinstrumentarium in, zodat een zo hoog mogelijk responspercentage gehaald kan worden. Als gevolg daarvan kan het CBS de steekproef verkleinen, waardoor de regeldruk ook afneemt. Daarnaast is dit eerlijker en rechtvaardiger voor alle ondernemers.

De opbrengsten van Handhaving gebruikt het CBS om de (beleefde) lastendruk voor bedrijven te verlagen. Deze gelden gaan naar het programma Realisatie Bedrijven Centraal.

Aan de leden van de Berichtgeversraad wordt gevraagd te reflecteren op deze update.

Reflectie door de leden van de BGR:

- Welke toon gebruikt het CBS richting ondernemer? Welwillende ondernemers die onhandig zijn, moet je op een andere manier benaderen dan bedrijven die er een zootje van maken.
- Persoonlijk contact met bedrijven kan veel voorkomen. Er heerst een enorme krapte op de arbeidsmarkt, en dat zorgt voor stress op de werkvloer. Hou daar rekening mee. Bedrijven met minder dan 10 medewerkers hebben het sowieso zwaar, omdat ze zelf de administratie moeten doen.
- Het CBS handhaaft op non respons, handhaaft het CBS ook op bedrijven die onzin invullen?

- In het handhavingsbeleid staat beschreven dat een bedrijf, als deze bezwaar wil maken, dit bezwaar moet richten aan de bezwaren advies commissie, verderop in het stuk staat dat dit bij de DG moet worden gedaan. Is dat hetzelfde?
- Kan de Berichtgeversraad de rapportage van de Bezwarenadviescommissie inzien?
- Op de website staat dat in 2009 de laatste keer een bedrijf naar de rechtbank is gegaan. Klopt dat nog steeds?
- Communicatie over het handhavingsbeleid is heel belangrijk. Wat doen jullie aan communicatie over handhaving naar de bedrijvenpopulatie? Dus delen dat er gehandhaafd wordt, maar ook wat de effecten zijn.

Reflectie door CBS

- Het CBS heeft een opbouw in de manier waarop bedrijven worden benaderd worden. De eerste brief is vriendelijk. Echter hoe verder in het traject, hoe strenger de communicatie wordt. Daar hebben we de laatste tijd veel verbeteringen in doorgevoerd. Dat blijkt ook als team Handhaving in contact komt met het bedrijf, dat levert veel respons op.
- Het CBS werkt aan mogelijkheden om onzin-respons tegen te gaan.
- We gaan de teksten checken. Bezwaar kan gemaakt worden bij de onafhankelijke klachtencommissie. De brievenbus van de onafhankelijke klachtencommissie staat bij het CBS. Deze onafhankelijke commissie geeft een advies aan de DG.
- Het CBS zoekt uit of we de rapportage van de klachtenadviescommissie kunnen delen, daar komen we op terug.
- Het klopt dat in 2009 de laatste keer een bedrijf naar de Rechtbank is gegaan.
- Communicatie aan bedrijven over ons handhavingsbeleid is inderdaad heel belangrijk. Dit wordt opgepakt door het CBS.

6. Vaststellen verslag vorig overleg en bespreken openstaande actiepunten

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. De nog openstaande actiepunten 7 t/m 10 zijn gereed. Het document met de resultaten van de BGR tot nu toe (AP 8), wordt na elk overleg bijgewerkt, en meegestuurd met de agenda.

7. Rondvraag

- Vanwege mooie privéomstandigheden stopt één van de leden met de BGR. Het CBS bedankt het bestuurslid voor de fijne samenwerking en alle goede adviezen. Er volgt nog een laatste gesprek met de secretaris van de BGR.
- Beschikbaarheid van data op statline: Het aantal digits en samenvoegingen van sectoren, pakt voor de branchevereniging Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (SBI 813) heel ongelukkig uit. Als het mogelijk is om hier naar te kijken zou dat heel fijn zijn. Het CBS plant een afspraak om te kijken wat er mogelijk is.

8. Voorlopige data volgende overleggen:

- 10 feb, 11-12 uur, zoom
- 14 april 13-15:30 uur, live, locatie volgt
- 3 juli 13-14 uur, zoom
- 3 nov, 13-15:30 uur, live, locatie volgt

Een lid van de BGR geeft aan dat maandag een heel ongunstige dag is. In overleg met de secretaris wordt gekeken of in ieder geval een deel van de vergaderdata gewijzigd kunnen worden.

10. Sluiting

Openstaande actiepunten:

Nr	Datum in	Omschrijving actie	eigenaar	Plandatum gereed
11	20241204	Agenderen wijzigingen Statline	CBS	20250414
12	20241204	Vergaderdata 2025 definitief vaststellen	CBS	20250210
13	20241204	Nagaan of de beschikbaarheid van data op statline gewijzigd kan worden	CBS	20250414
14	20241204	Met brancheverenigingen optrekken in de communicatie over Realisatie Bedrijf Centraal, filmpje maken voor interne communicatie	CBS	20250414
16	20241204	Nagaan of we de rapportage van de klachtencommissie kunnen delen	CBS	20250210

Actiepunten gereed:

Nr	Datum in	Omschrijving actie	eigenaar	Plandatum gereed
7	20240711	Opvolging MKB indicatoren bespreken met EZ	CBS	20240109
8	20240711	Document maken met resultaten BGR tot nu toe	CBS	20241111 20241204
9	20240711	Bespreken prioriteiten plan 2025	CBS	20241111 20241204
10	20240711	Geactualiseerd bestuursreglement agenderen	CBS	20241111 20241204